

VERKEERD EN TOCH GOED

DOOR

BETSY

DERDE DRUK

GEÏLLUSTREERD DOOR JEANNE FAURE

NIJKERK — G. F. CALLENBACH

I

TANTE MARTHA

Het jaar negentienhonderd en zóóveel spoedde ten einde. 29 December zeide in groote cijfers de scheurkalender, die boven tante Martha's schrijftafel hing. Tante zelf zat er vóór, in gedachten. In haar stoel geleund, de handen rustig saamgevouwen in den schoot, tuurde zij op de 29, die haar zoo groot aankeek, en op de woorden die er onder stonden, woorden uit haar Bijbel: *De wereld gaat voorbij. 1 Joh. 2 : 17a.*

Ja, dat was zoo. De wereld ging voorbij. Dit jaar ook alweer haast om! Waar was het gebleven! Omgevlógen letterlijk! Neen, de tijd stond niet stil. En hoe ouder je werdt, hoe gauwer hij ging; zoo leek het háár ten minste.

Het was nu al de zeventigste maal, dat het 29 December voor haar geworden was. Ze kon haast niet gelooven, dat ze al zoo oud was, de goede Tante. Zeventig jaar! Het heugde haar nog als de dag van gisteren, dat ze tien was, en ze, ook op een negen-en-twintigsten December, haar eersten Nieuwjaarsbrief schreef. En er kwam een glimlach op het vriendelijke oude gezicht bij die gedachte.

Ze wist het alles nog zoo goed. 't Was het jaar, dat ze met haar ouders in Haarlem was gaan wonen. Anders ging ze altijd mondeling haar wenschjes brengen bij grootmoeder, en de ooms en tantes; maar na die

grootte verhuizing was de afstand te ver en moest het schriftelijk gaan.

Och, och, wat had die eerste briefschrijverij haar een hoofdbreken gekost! Want ze wilde 'm mooi hebben; en vóórzeggen deden de huisgenooten haar niet; dan was er geen aardigheid aan, vonden ze.

Eindelijk had ze er dan toch een op klad, heelemaal zonder hulp. Vader en moeder zeiden, dat hij goed was; en toen had z'm in 't net geschreven, op echt postpapier, tot vijfmaal toe. Drie moest ze er hebben, — ze wenschte voor 't gemak allen maar hetzelfde — en twee had ze er verknoeid. In den één had ze een heelen regel overgeslagen; dat merkte ze pas toen ze 'm af had. En in den anderen had ze, bijna aan 't eind, in plaats van *Grootmoe* bij vergissing *Oom en Tante* gezet, omdat ze dat al zoo dikwijls geschreven had. O, die schrik toen 't er stond! Want die brief aan Grootmoeder was op een extra mooi velletje, — ze zag het bloemenrandje nòg. — Heel fijntjes had ze dat *Oom en Tante* toen maar doorgeschrapt, en met een mooie *G* wilde ze haar fout gaan goedmaken, toen een verraderlijke inktmop uit de pas ingedoopte pen de maat van haar verdriet deed overloopen. Toen was er geen verhelpen meer aan. Zoo'n knoeibrief kon ze niet sturen. — De oude Tante zag zich nòg zitten huilen over het mooie velletje, dat ze met zooveel zorg voor de lieve grootmoeder in den winkel had staan uitzoeken en met haar eigen dubbeltje betaald. Haar tranen drupten op de roode roosjes. Kindertranen — maar die toch óók de tolk kunnen zijn van heel groot verdriet. Gelukkig was moeder er gauw bijgekomen. Die had haar toen getroost en haar een ander dubbeltje gegeven voor een nieuw bloemenvelletje; en ten slotte was alles nog goed gekomen.

Ja, toen was ze tien jaar. Zesmaal tien waren er sedert bijgekomen, en in dien tijd had ze nog menig

ander traantje geschreid; tranen van vreugde óók, zeker; maar toch meer, veel meer van droefheid; van heel *diepe* droefheid soms. En al was er, helaas, al gauw geen moeder meer geweest, die ze drogen kon, aan troost had het haar toch nooit ontbroken. Neen, de Heer zelf was haar vertrooster geweest. De belofte in Zijn Woord: *Als een, dien zijn moeder troost, zoo zal Ik u troosten*, had Hij ook steeds aan háár vervuld, trouw en liefdevol.

Ook tranen van zieleled en berouw had ze geweend, toen ze was gaan gevoelen hoeveel zondigs en verkeerd er in haar was en hoe ze in het oog van God heelemaal niet het brave meisje was, dat de menschen in haar zagen.

Die tranen waren de bitterste geweest, maar tevens de heilzaamste; want ze hadden haar gebracht bij Jezus' kruis. Dáár had ze den Heiland leeren kennen als haar Verlosser, die háár zonden op *Zich* had genomen. En dáár had ze Zijn liefdestem gehoord: „*Zijt welgemoed! Uw zonden zijn u vergeven.*”

Toen had ze tranen van dankbare wederliefde geschreid. En dat moest ze nòg, telkens als ze dacht aan die groote genade van God, die ook voor haar Zijn Zoon gegeven, en haar tot Zijn kind aangenomen had. En wanneer dacht de oude tante Martha daar *niet* aan?! Ze kòn er eenvoudig niet over uitgedacht komen.

Ook nu bracht dit denken haar weer zoo'n floers voor de oogen, zoodat ze niets meer van de groote 29 op haar scheurkalender zag, terwijl het in haar jubelde:

Wat zal ik, met Gods gunsten overlaan,
Dien trouwen Heer voor Zijn gena vergelden?

En toen:

Ik zal met vreugd in 't Huis des Heeren gaan,
Om daar met lof Zijn grooten Naam te danken!

Aan geen kerkgebouw dacht de oude Tante hier, ofschoon ze ook dáár altijd graag heenging. Maar op het *hemelsch* Jeruzalem was thans haar oog gericht! Op het Huis des Vaders, met de vele woningen! O, dáár te zijn, waar nimmer tranen vloeien! Waar 't hart geen smart, geen zonde kent of pijn! . . . Ze was al zeventig. Zoo héél lang kon het niet meer duren. Maar, die geloofden haastten niet. — Kom, ze ging eens gauw schrijven. Alles moest vóór den middag nog weg, anders kwamen ze misschien niet op tijd, haar wenschen. De post had het de laatste dagen van het jaar altijd zoo druk.

En met een nog vlugge beweging ging ze rechtop zitten, trok haar stoel nog wat dichtër aan, sloeg haar schrijfsportefeuille open en maakte alle verdere aanstalten om aan het pennen te gaan. Niet aan de ooms en tantes van voor zestig jaar natuurlijk. Al haar betrekkingen van toen waren al lange, lange jaren dood. Van dat oudere geslacht was zij de eenig-overgeblevene. Maar jongere neven en nichten, ja, die had ze nog genoeg; kinderen van haar zuster, die ook al jaren geleden gestorven was; en kinderen van die kinderen. En met de meesten hield tante Martha briefwisseling; wel niet zoo druk; maar met Nieuwjaar liet ze toch geregeld van zich hooren.

En zooals Tante was, waren haar brieven. Ze gebruikte nooit veel wóorden, noch in haar spreken, noch in haar schrijven. Maar met weinig woorden zei ze dikwijls meer dan een ander met veel. En in alles, wat ze zei of schreef, toonde ze iets van dat heerlijke hemelleven, waarvan haar hart hier reeds zoo vol was. En ze deed dit niet opzettelijk; och neen, zoo maar, onbewust, als een vanzelfheid, zooals het licht zijn schijnsel, de roos haar geur verspreidt, zonder het te weten.

En zoo deden haar woorden altijd goed, riepen ze altijd betere gevoelens in iemand wakker, zonder ooit te vervelen. Geen van de jonge, levenslustige nichtjes, zelfs van de luchthartigsten onder haar, die het ooit in haar hoofd zouden gekregen hebben om te zeggen: „Tante preekt.” Maar wel zeiden ze vaak, tot zichzelf en tot anderen: „’k Wou dat *ik* zoo was als Tante.” Allen mochten haar dan ook even graag lijden, de oude tante Martha. Tante zelf wist dit wel, en het deed haar liefhebbend hart goed.

Hè, was dat schrijven! Tante’s hand was er moe van. Ze was lang bezig geweest; maar toch niet zoo lang als vóór zestig jaar! En haar brieven waren ook niet alle, als toen, van denzelfden inhoud. Ze trad nu meer in ieders bijzondere belangen; dat kon de vrouw van zeventig ook beter dan het meisje van tien. Maar haar eigenlijke wensch was toch ook nu nog voor allen dezelfde, en vervat in de woorden waarmee de Apostel Paulus in een van zijn brieven zijn vrienden groette: *De God des vredes zelf geve u vrede allen tijd, in allerlei wijze. De Heere zij met u allen.* En wat kan men iemand beters toewenschen dan dien vrede Gods, die alle verstand te boven gaat?

Met voldoening legde tante Martha wat klaar was op een stapeltje, en keek toen eens op de klok. Nu moest alleen haar petekind nog wat hebben, Martha Smit, die de vorige maand het ouderlijk huis verlaten had, en nu als kinderjuffrouw bij een familie inwoonde. Wel was de beurt van schrijven eigenlijk aan háár, — maar kom, zóó nauw wilde Tante niet kijken! Een wenschje voor het Nieuwe Jaar kon er nog wel op overschieten voor haar petekind! In betrekking was je van je tijd geen meester. — Wacht, ze had nog van die mooie tekstkaartjes! Daar zou ze haar wensch op schrijven; dan kon Martje ’t ophangen in haar kamertje.

Ze plakte een postzegel er op, en schreef in flinke letters het adres: *Mejuffrouw M. Smit*.

Hier bleef Tante steken. Ten huize van wie ook weer?.... Kom, hoe heetten die menschen nu?.... 't Was een lange naam. Zoo iets van Hak.... Hok.... Hos.... Kijk, dat ze dien nu niet had onthouden. Ze woonden in de Ooster-Brugstraat No. 10, dat wist ze nog goed. Nu, dan behoefde die naam er ook eigenlijk niet bij. Als hij eenmaal op No. 10 in de Ooster-Brugstraat was, zou Martha hem wel in handen krijgen. Nu nog den naam van de stad. Ziezoo! Nog juist op tijd klaar.

Met een vergenoegd gezicht voegde Tante hem bij de andere. Toen stond ze op en drukte even op het knopje van de schel.

„Ziedaar, Anna!” zei ze, toen het dienstmeisje verscheen, „ga die eens gauw even voor me in de bus doen.”

„Jawel, juffrouw!”

En terwijl het hupsche meisje wegtrippelde ging Tante koffie zetten. Ze verlangde er naar.

II

AAN 'T VERKEERDE ADRES

Op den avond van dienzelfden 29sten December stapten in de stad, welker naam tante Martha op de groote enveloppe geschreven had, een paar opgeschoten meisjes over de bevroren sneeuwstraten, de neusjes in den wind en de handen in de mantelzakken.

„Breng je me thuis, Rie?” vroeg de een.

„Nee, ik ga gauw m'n blouse afnaaien,” zei de ander.

„Kom, meid, we hebben den heelen dag al zitten prikken. Breng me thuis, en blijf dan wat.”

De als Rie aangesprokene — Marie was haar eigenlijke naam — bedacht zich even. Ze had wel lust om met Sien, zoo heette het andere meisje, mee te gaan. 't Was bij Sien, met al die kinderen, kleine en groote, zooveel vroolijker dan bij haar thuis, met niemand dan grootmoeder. Ze was graag bij Sien, en kwam er ook dikwijls; 's Zondags haast altijd. Maar nú vond ze 't toch verstandiger om maar naar huis te gaan. Grootmoe was vandaag niet lekker en wilde misschien wat vroeg naar bed. En dan haar blouse! Die moest bepaald van 't jaar nog af. Ze was voor Oudejaarsavond bij Sien te visite gevraagd met nog meer menschen, en dan wilde z'm aanhebben. Ze liet zich dus nu eens niet bepraten, en nam, bij het punt gekomen, waar hun wegen zich scheiden moesten, afscheid van Sien.

Ze versnelde haar pas, nu ze alleen liep. Maar voor de groote spiegelruit van een helverlicht modemagazijn bleef ze toch even staan. 's Gauw een kijkje nemen. Hè, wat een prachtige baljapon hing daar! Nog mooier dan die, waaraan ze vandaag had helpen naaien. Die zou me ook een duitje kosten! Als je toch maar centen had, hè? Dan kon je je zoo mooi maken als je wilde. Als háár beurs het lijden kon, zou ze óók haar japonnetjes wel weten te kiezen! Dat de één toch zoovéél had en de ander haast niets! — En er lag een tikje ontevredenheid in de manier, waarop ze, haar weg vervolgend, het bontmutsje naar achter schoof, dat wat te laag op haar oogen was komen zakken. 't Was maar een afgedankt, gekregen dingetje. De mot zat er in. Maar Marie had er netjes aan den eenen kant een eendevleugel tegengenaaid. Die bedekte veel van wat niet te zien mocht komen, en stond meteen nog „sjiek”, vond ze.

Ze had Grootmoe nog niets gezegd van die Oudejaarsvisite bij Sien. Ze was er lang niet zeker van dat Groo goed zou vinden dat ze ging. Dat haar ouders, als ze nog leefden, het zouden afkeuren, wist ze wèl zeker, daarom dacht ze daar maar liever niet aan. Misschien zouden haar ouders dien heelen omgang met Sien wel niet goed gevonden hebben. Och, maar waarom eigenlijk niet? De Meelers waren heel fatsoenlijke menschen. Sien hield veel van een pretje, nu ja; en Siens ouders ook. Maar altijd in 't fatsoenlijke. En als ze je dan, als vriendin, er bij vroegen, kon je toch moeilijk weigeren. Grootmoe zag het ook wel niet graag, maar bepaald verbieden deed ze 't toch niet. Nu, dat was maar goed ook. Ze was al zeventien, en dus, zooals Sien laatst zei, geen kindje meer om aan den leiband te loopen. Ze hoopte maar dat Grootmoe niet ziek werd, en ze gaan kon. 't Was altijd zoo'n leuk avondje, zei Sien. En haar getrouwde broer had beloofd zijn fonograaf mee te brengen.

Zoo in zichzelf redeneerend sloeg Marie den hoek van de straat om, waar ze woonde. Van den tegenovergestelden kant kwam een brievenbesteller haastig aangestapt, het lantaarntje op zijn borst en een pak brieven in de hand. Voor de deur, waar Marie bezig was den sleutel in te steken, bleef hij stilstaan.

„Smit!” zei hij, den naam aflezend van het bovenste adres.

„Jawel,” zei Marie.

O-Brugstraat 10; dat kan Oude- en Ooster-Brugstraat zijn. Mejuffrouw M. Smit. Woont die hier?”

„Ja; ik ben zelf M. Smit,” zei Marie; en met een verwonderd gezicht nam ze den haar toegestoken brief aan. Was die voor haar?

Bij het licht van de lantaarn las ze zelf het adres nog eens. *Mejuffrouw M. Smit.* Ja, het stond er duidelijk.

Groo heette A. Van wie kon die zijn? Ze kreeg nóóit brieven. En zoo'n groote nogal! Misschien wás het geen

brief; het voelde zoo stijf. Ze wist van nieuwsgierigheid niet, hoe gauw ze boven zou komen om hem open te maken. Ze viel haast over haar eigen beenen. 't Was ook zoo donker op die trap!

Ook in de kamer was het donker. Alleen uit grootmoeders alkoofscheenflauwtjes een licht. Groo was dus al naar bed.

„Dag Groo!” riep Marie zacht om het hoekje. Maar er kwam geen antwoord. Grootmoeder sliep.

Marie's eerste werk was nu; het licht aan te steken en de enveloppe open te scheuren.

Neen. 't Was geen brief. 't Was iets gekleurds dat ze te zien kreeg.

„O, zeker een reclamekaart van den een of anderen winkelier,” dacht ze. Kom, wat zat dat ding er vast in.

Ze kon het er haast niet uitkrijgen. De enveloppe nog wat meer opengescheurd. Daar was het! Och, wat mooie viooltjes! — Hè? Een Bijbeltekst? Dan was het geen reclamekaart. *Bedenk de dingen die Boven zijn, niet die op de aarde zijn. Col. 3 : 2*, las ze.

Marie ontroerde toen ze die woorden zoo opeens vóór zich zag staan. Ze riepen droeve herinneringen in haar wakker. 't Was dezelfde tekst, dien Moeder in haar Bijbel geschreven had, haar laatste verjaarsgeschenk van Moe. Ze zag het haar nóg zitten doen. Moeder was toen al ziek. Ze had toen zeker al een voorgevoel dat ze gauw zou sterven. „„Ziedaar, kind,““ had ze, toen ze klaar was, gezegd, „„beloof je me, dat je dikwijls naar die woorden zult kijken? Je bent nog zoo jong, en de wereld heeft zooveel aanlokkelijks. Maar Gods Woord zegt: *De wereld gaat voorbij en haar begeerlijkheid, maar die den wil van God doet, blijft in eeuwigheid.* En wat die wil van God is, zal je Bijbel je altijd zeggen. Raadpleeg hem maar trouw. Hij is de beste gids.““

Zoo had Moeder gesproken. O, Marie wist het allemaal nog zoo goed. Het kwam haar alles zoo klaar weer te binnen, of ze 't zoo pas gehoord had. En ze wist óók nog, hoe ze toen was gaan huilen, in 't besef van Moeder wel gauw te zullen verliezen, en hoe ze beloofd had alles, wat Moeder zeide, te zullen doen. Een maand later was Moeder gestorven. Dat was nu haast drie jaar geleden. En wat was er van haar belofte geworden? Niet nagekomen, beschuldigde haar geweten. In 't eerst wel, maar van lieverlede waren de indrukken verflauwd; vooral sedert ze Sien had leeren kennen op het atelier. 't Was of Moeder zelf haar daar nu aan kwam herinneren, door die tekstkaart.

Van wie die toch kwam? Een briefje was er niet bij. — Stil, aan den achterkant stond iets geschreven! *Met*

de beste wenschen voor het komende jaar, van de oude Tante Martha.

Hè?! De oude tante Martha? Wie was dat? Marie wist niet beter of ze had nog maar ééne tante; en die heette Leen en was ook niet oud. En tante Leen woonde hier in de stad, en op het postmerk stond Haarlem.

Marie begreep er niets van. Zeker niet voor haar. Maar *M. Smit*, dat was *zij* toch. Ze zette haar mutsje af en trok haar mantel uit, geheel onder den indruk. Ze pookte het vuur wat op, dat op uitgaan lag, en schonk zich een kopje thee in, die grootmoeder voor haar op de kachel gezet had. Toen haalde ze haar blouse voor den dag, zette haar naaimachine op de tafel en ging er vóór zitten.

Maar in plaats van lustig te gaan naaien, zooals haar plan was, zat ze met haar rug tegen haar stoel geleund, en de handen in haar schoot, net zooals tante Martha 's morgens voor haar schrijftafel had gezeten. Ze moest al maar aan die woorden denken: *Bedenkt de dingen die Boven zijn, niet die op de aarde zijn.* Zij deed den laatsten tijd juist het omgekeerde; de aardsche dingen namen haar heelemaal in beslag. Ze ging elken Zondag nog wel naar de kerk, zeker; ze las elken morgen voor Grootmoe nog wel uit den Bijbel, een heel hoofdstuk soms; maar — Marie voelde het wel — 't was alles maar gewoonte; haar *hart* was er niet bij. Als ze den Bijbel dichtgeslagen had, dacht ze aan het gelezene niet meer; en als ze 's Zondags uit de kerk kwam, had ze 't later tegen Sien wel druk over de hoeden en mantels van de kerkgangers, maar over wat de dominee gezegd had, sprak ze nooit een woord. Ze luisterde er soms niet eens naar. Toch zag ze Moeders tekst dagelijks voor zich in haar Bijbel; maar 't was of die woorden geen vat meer op haar hadden; misschien juist omdat zij ze zoo dikwijls zag. Nu, op die kaart, hadden

ze opeens weer leven en beteekenis voor haar gekregen.

Kom, ze moest toch aan het werk! Als ze zóó opschoot, zou haar blouse wel 's op tijd afkomen!

Ze schoof wat vooruit op haar stoel, spelde een naad dicht, en begon te machienen. Roef Nu de tweede

„Ben je thuis, Rietje?” klonk het uit de alkoof.

„Ja, Groo! Bent u wakker? Hoe gaat het er mee?”

„O, kind, wat heb ik een hoofdpijn gehad! Ik kon het niet op houden. Maar nu is het veel beter. Is er nog thee?”

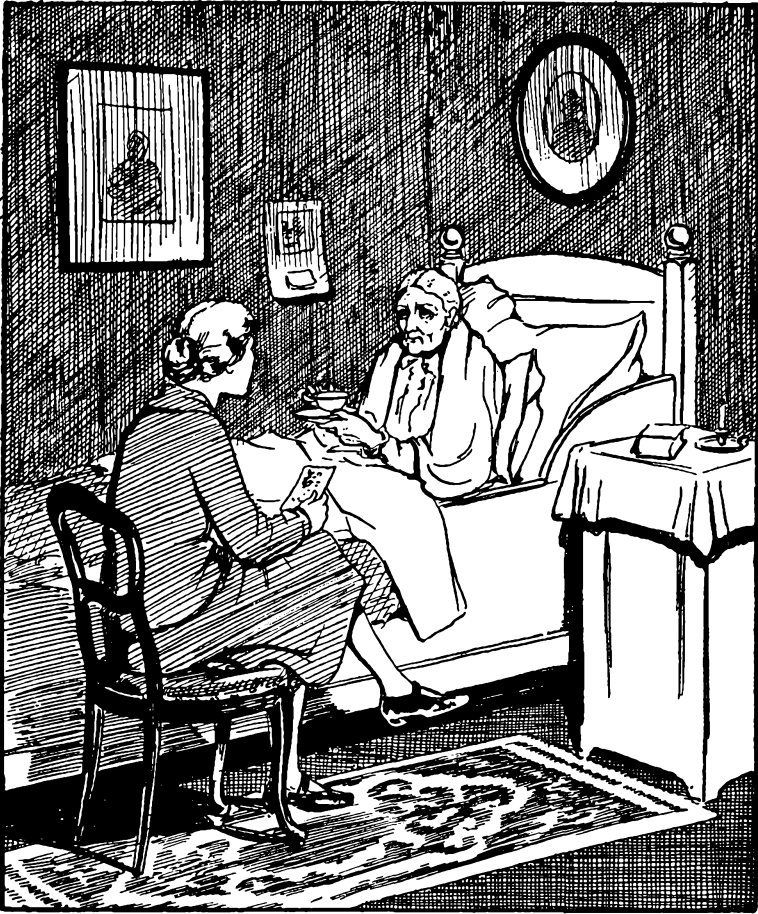
„Ja, Groo.” Marie ging gauw een kopje inschenken. En terwijl grootmoeder het uitdronk, kwam ze bij haar bed zitten en liet ze zien wat de post haar had gebracht, en of *Groo* soms een oude tante Martha kende, in Haarlem.

Maar Grootmoe begreep er even weinig van als zij. „Zeker verkeerd bezorgd,” giste ze. „'t Zal in de *Ooster-Brugstraat* moeten zijn. Misschien woont daar ook een Smit.”

„Dus u denkt ook, dat het eigenlijk niet voor mij is?”

„Och, kindje, wat zal ik er van zeggen? Niet en wel, naar dat je 't nemen wilt. Ik denk dat die tante Martha een ander op het oog had. Maar, je weet, er gebeurt niets bij geval. Misschien *moesten* die woorden in jouw handen komen. Zou het geen roepstem van Boven voor je kunnen zijn? Want, zeg het zelf eens, is het niet meer het aardsche dan het hemelsche, waar je hartje in den laatsten tijd naar uitgaat? Ach, kind, dat kan me zoo bedroeven! En, ik weet het bij eigen treurige ervaring, als je begint met de wereld een vinger te geven, neemt ze eindelijk de heele hand.”

Marie antwoordde niet. Ze zat stil voor zich uit te staren, met een ernstig gezichtje. In haar oogen lag iets droefs. Een roepstem van Boven, ja, die had ze er

zelf ook al in gehoord. — Toen vertelde ze van Siens uitnoodiging.

„Niet gaan, kindlief; luister naar me,” raadde grootmoeder. „Dat kan de Heer niet goedvinden. 't Leven is veel te ernstig om dartelend van 't eene jaar in 't

andere te gaan. *Laat ons onze wegen onderzoeken en doorzoeken*, zegt Gods Woord. En dat is vooral een woord voor het Oudejaar. En onze wegen onderzoeken, dat kunnen we toch op zoo'n vroolijk avondje niet, wel?"

Marie voelde, dat Groo gelijk had. Maar ze wilde zich niet dadelijk gewonnen geven. „Och,” wou ze 't goed-praten, „waarom moet dat nu juist op den laatsten avond van *December*? Of er nu tien of twaalf maal een maand om is. Een mensch mag toch wel eens vroolijk zijn ook.” En blij dat ze *dit* óók uit den Bijbel kon bewijzen: „De Heere Jezus ging wel op een bruiloft. Dat was óók een vroolijk feest.”

„Zeker,” stemde grootmoeder toe. „Dáár heerschte de *ware* vroolijkheid, juist omdat de Heiland er was, die door Zijn tegenwoordigheid de feestvreugde heiligde. — Nu, kind, als jij weet, dat de Heere Jezus bij de Meeiers ook genoodigd is, dan heb ik er niets tegen, hoor! Ga dàn maar gerust, al is het Oudejaar.”

Dat woord trof doel. Marie zei er niets op. Langzaam stond ze op om weer aan 't naaien te gaan. Maar in de kamer gekomen nam ze, in plaats van haar blouse, haar Bijbel ter hand. Die zou haar altijd zeggen wat Gods wil was, had Moeder gezegd. Want, zie je, als ze nu bepaald *wist*, dat ze er kwaad aan deed met te gaan Ze had den laatsten tijd wel erg onnadenkend voortgeleefd, maar *willens en wetens* zondigen — neen, dat wilde ze niet.

Eerst bleef ze een heele poos op Moeders handschrift zitten turen, tot de tranen uit haar oogen rolden. Toen drukte ze een kus er op. Die lieve Moeder! Leefde ze nog maar! — Toen ging ze aan 't bladeren.

Het eerste waar haar oog op bleef rusten was Psalm 84: *Hoe liefelijk zijn Uw woningen, o, Heere der heirscharen! Mijn ziel is begeerig en bezwijkt ook van verlangen naar de voorhoven des Heeren.*

„Zou dat een aanwijzing zijn dat ik naar de kerk moet gaan?” dacht ze. Met Moeder ging ze *altijd* op Oudejaar.

Ze las verder. *Welgelukzalig zijn ze, die in uw Huis wonen; zij prijzen U gestadiglijk. Nøg verder. Want één dag in Uw voorhoven is beter dan duizend elders.*

„Ik zal eerst naar de kerk gaan,” dacht ze, toen de Psalm uit was, „en dan de rest van den avond naar Sien. Dat is nog lang genoeg.”

Niemand kan twee heeren dienen, kwam haar in de gedachten. Ze wist dat dit ook in den Bijbel stond.

Nog even bleef Marie zitten. Toen sloot ze 't Boek en ging de blouse weer onder de machine. Maar 't werd haar hoe langer hoe duidelijker, dat ze 'm met Oudejaar tòch niet zou 'hoeven aan te hebben.

Den volgenden morgen ging Marie wat vroeger van huis. Ze wilde eens even in de Ooster-Brugstraat gaan zien of daar op no. 10 soms óók een Smit woonde. 't Zou wel toevallig zijn, maar je kon niet weten. 't Was zoo'n algemeene naam. Haast de halve wereld heette Smit.

Maar 't was niet zoo. Beneden woonde een banketbakker, die heette Jansen. En op de deur van het bovenhuis stond Hackenholser. Dáár kon het dus ook niet zijn. En zoo bleef Marie even wijs.

Sien vond haar dien dag erg stil. Marie zei, dat ze hoofdpijn had; en dat was ook waar. Maar dat stil-zijn had toch een diepere oorzaak.

's Avonds onder het naar-huis-gaan vertelde ze Sien, dat ze met Oudejaarsavond niet kwam.

Sien was boos. Maar Grootmoe was blij, toen ze 't hoorde.

III

TOCH TERECHT

De wereld gaat voorbij en haar begeerlijkheid, maar die den wil van God doet blijft in eeuwigheid. Dit waren de woorden, waarover op den Oudejaarsavond in een der kerken gepreekt werd.

Marie zat ook onder de toehoorders.

„Luister je voor mij ook, en vertel je 't me dan als je thuiskomt?” had Grootmoeder haar gevraagd; want zelf was ze nog niet wèl genoeg om uit te gaan.

En Marie had het beloofd. En nu deed ze 't.

Ze luisterde als ze nog nooit had gedaan. Ze was blij, dat ze in de kerk zat. Er kwam zoo'n vredig gevoel over haar; zoo'n gevoel van „Hier ben ik op mijn plaats.”

Gebed en dankzegging, gezang en preek, het ging er nu alles bij haar *in*. Ze kreeg een diepen indruk van de vergankelijkheid van al het aardsche, en van het blijvend heil, de eeuwige vreugde, door God bereid voor allen, wier lust het is, Zijn wil te doen. Als haar oog bij ongeluk op een hoed viel, vóór haar, keek ze gauw weer op naar den dominee. En thuisgekomen — ze had een bijzonder goed geheugen — kon ze haast de heele preek oververtellen aan Grootmoeder.

Het uur van middernacht vond Marie, in de eenzaamheid van haar klein slaapkamertje, op de knieën, bezig haar *wegen te onderzoeken*. Wat dat onderzoek haar aan het licht bracht, deed haar tranen storten van droefheid en berouw. Een hart vol zonde vond ze in zich. *Een stroom van ongerechtigheden had de overhand op mij*, had ze in de kerk gezongen. Nú voelde ze dat het bij haar ook zoo was. *Maar ons weer-*

spannig overtreden verzoent en zuivert Gij . . . Dàt had ze óók gezongen! En de dominee had zoo duidelijk uitgelegd, hoe dat verzoenen en zuiveren alleen, maar dan ook volkomen, geschiedde door het bloed van den Heere Jezus, die voor zondaren gestorven was aan het kruis.

Tot dat kruis nam Marie de toevlucht; dien Heiland riep ze aan . . .

Die Oudejaarsnacht werd voor Marie de morgen van een nieuw leven.

Een half jaar later lag Marie, door kussens gesteund, in grootmoeders rieten stoel. Ze was den laatsten tijd wel niet bepaald ziek, maar toch ook niet wat je gezond kon noemen. Daarom moest ze een poosje rust houden, had de dokter gezegd, tot ze wat aangesterkt was. En naaister worden, dat moest ze maar uit haar hoofd zetten. Dat aanhoudend voorover zitten en ingespannen naaien was heel nadeelig voor haar.

't Viel Marie niet moeilijk het naaien er aan te geven. Ze had dat werk niet gekozen, omdat ze er zooveel van hield, maar omdat ze er dan altijd als een dametje uit kon zien en eigen baas blijven. En deze dingen hadden heel wat van hun waarde voor haar verloren, sinds ze het hoogste en beste had leeren kennen. De dingen die *Boven* zijn, dáár voelde ze haar hart nu heentrekken, hoe langer hoe meer.

Wat ze dàn ging doen voor den kost, vroeg Sien, toen deze haar eens kwam bezoeken. — Sien kwam maar zelden. Nu Marie niet meer dagelijks met haar op en neer kon gaan, en heelemaal „zoo anders” was geworden, had ze maar een andere vriendin gezocht.

„'k Ga dienen,” kwam gul Marie's antwoord. Zóó noemde Groo het altijd nog op haar ouderwetsche manier.

„Dienen?“ Sien trok haar neusje op. Maar Marie zei, fier: „Mijn moeder heeft ook gediend vóór haar trouwen, en mijn grootmoeder ook; en met eere!“

En zoo kwam het dat Marie, toen ze na eenigen tijd sterk genoeg was, als dienstmeisje onder de menschen ging.

't Was geen zware dienst, dien Groo voor haar gevonden had. Er was nòg een meisje, èn een kinderjuffrouw. *Hackenholser* heetten de menschen, en ze woonden op een van de Singels, dicht in haar buurt. Marie had zich dadelijk herinnerd, dat het dezelfde naam was, dien ze toen in de Ooster-Brugstraat No. 10 op de deur had zien staan. Zooals later bleek, was het dezelfde familie, nog maar kort geleden verhuisd.

Vol moed ging Marie er heen. Ze kreeg een net, frisch kamertje, voor haar alleen; o, zoo gezellig toen al haar snuisterijtjes van thuis er stonden. Juffrouw Martha, de kinderjuffrouw, kwam eens kijken toen ze 't aan het optuigen was.

„Maar! Hoe kom *ij* daaraan!“ hoorde Marie haar opeens roepen. — Ze stond met de bewuste tekstkaart in de hand, waarvoor Marie juist bezig was een spijkertje te slaan. — „De oude tante Martha?! Dat is *mijn* tante! Die tekst was voor *mij* bestemd!“

„Heusch, Juffrouw?!“ riep Marie, op haar beurt verwonderd. Ze had dadelijk opgehouden met timmeren, en ging met den hamer in haar hand aan 't vertellen, hoe ze er aan gekomen was. Toen liet ze de enveloppe zien, waar de tekst ingezet was. Ze had die nog altijd bewaard.

„Ja, zie je wel! Alles Tante's schrift,“ verzekerde juffrouw Martha. „*Mejuffrouw M. Smit. Ooster-Brugstraat 10. Ons vorig adres. En waar woon jij?*“

„Ik woon *Oude Brugstraat* No. 10.”

„Maar, wat grappig! Nu begrijp ik hoe het komt, dat ik 'm nooit ontvangen heb. Tante was den naam van de familie vergeten, schreef ze me later. Maar dat had niet gehinderd, als ze *Ooster* maar voluit geschreven had in plaats van die enkele *O*. Tante wist natuurlijk niet dat er hier ook nog een *Oude Brugstraat* is.”

„Maar *M. Smit*, dat ben *ik* toch,” zei Marie.

„Maar *ik* ben het óók. Dan zijn we naamgenooten,” lachte de ander. „*Martha Smit*, zóó heet ik, hoor! Die tekst komt *mij* toe, meisje! De post heeft 'm aan 't verkeerde adres gebracht.”

Nu was voor Marie het raadsel opgelost. „Ik ben blij, dat ik nu toch eindelijk weet hoe 't zit,” zei ze, ook met een lachje. „Nu moet *u* 'm nemen, Juffrouw! Hij komt u eerlijk toe. U ziet, hij is nog heel schoontjes!” Toen, ernstig: „Maar o, Juffrouw, ik ben toch zoo dankbaar, dat de post 'm verkeerd bezorgd heeft! 't Is me zoo tot zegen geweest!” — En in korte woorden vertelde Marie wat wij reeds weten.

„Neen, dan wàs het niet verkeerd,” zei juffrouw *Martha* aangedaan. „Dan heeft de Heer zelf het zoo besteld. En zooals God doet, is het altijd goed; dat is ook hierin weer gebleken. — Die tekst blijft van jou, hoor Marie!”

„Nu, Juffrouw, dan dank ik u wel!” zei Marie. Ze was blij, dat ze 'm houden mocht en ging hem dadelijk ophangen, vlak over haar bed.

„Ja, daar hangt hij goed!” vond juffrouw *Martha*. „Och, wat zal die lieve Tante blij zijn als ze dat hoort! Ik ga 't haar vanavond nog schrijven!”

Den volgenden morgen vroeg ging de brief weg, en 's middags zat tante *Martha* hem al te lezen met een glans van blijdschap op het lieve, oude gezicht, en vreugdetranen in de oogen.

O, hoe dankte ze haar God voor Zijn wonderbare zorg, ook in het schijnbaar kleine; en hoe bad ze om Zijn verderen zegen over het kind, dat door middel van dat verdwaalde tekstkaartje haar Heiland had mogen vinden.

Nog dienzelfden dag ging er een antwoord aan haar petekind terug, met een briefje voor de haar onbekende en toch reeds lief geworden Marie er bij, ook onderteekend met: *De oude Tante Martha*.

En het was niet de laatste brief, dien Marie ontving van haar nieuwe oude vriendin.
